

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет психології

Кафедра загальної психології

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК 18 ПЕРСОНОЛОГІЯ

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Освітня програма «Психологія»

Спеціальність С 4 Психологія

Галузь знань Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини

Освітня кваліфікація: Бакалавр з психології

Затверджено на засіданні кафедри загальної психології
Протокол № 1 від 26.08.2025 р.

Івано-Франківськ – 2025

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Персонологія
Викладачі	Карпюк Юлія Ярославівна
Контактні телефони викладачів	Карпюк – 050 911 27 01
E-mail	yulia.karpyk@cnu.edu.ua
Формат дисципліни	Денний/заочний. Нормативна
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС. 90 годин
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	Згідно з розкладом консультацій

2. Анотація до навчальної дисципліни

Предметом вивчення навчальної дисципліни є комплекс істотних психологічних властивостей персони (особистості). В навчальному курсі представлені найбільш важливі поняття персонології, основні закономірності функціонування та методи дослідження персони. Висвітлюється основний зміст тих персонологічних вчень, які утворили основу модерної гуманістичної парадигми в психології: психоаналізу З. Фрейда; «індивідуальної психології» А. Адлера; «аналітичної психології» К. Г. Юнга; «психосоціальної теорії» Е. Еріксона; «гуманістичного психоаналізу» Е. Фромма; «соціокультурної теорії» К. Хорні; «гуманістичної психології А. Х. Маслоу; «екзистенційного аналізу» В. Е. Франкла. На ідейно-методологічних засадах цих вчень були створені та успішно апробовані найбільш ефективні методи психологічної допомоги та психологічного супроводу.

3. Мета та цілі навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни – формування компетентностей, пов'язаних з персонологією на основі науково-понятійної бази систематизованих професійних знань про формування, розвиток та функціонування персони (особистості).

Цілі (завдання) навчальної дисципліни: Сформувати в майбутніх психологів: 1. Розуміння сутнісних властивостей особистості. 2. Основи вмінь і навичок мотиваційно-динамічного осмислення й трактування психології особистості. 3. Знання основних методів гуманістичного напрямку персонологічних досліджень. 4. Здатність професійно оперувати персонологічними знаннями в процесі вивчення психологічних та споріднених дисциплін. 5. Спроможність інтерпретувати науково-дослідні проблеми та практичні психологічні питання з гуманістичних персонологічних позицій.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері психології, що передбачають застосування основних психологічних теорій та методів і характеризуються комплексністю і невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями, мислити концептуально, системно, сапогенно.

ЗК5. Здатність бути критичним і самокритичним.

Спеціальні компетентності:

СК1. Здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології.

СК2. Здатність до ретроспективного аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду розуміння природи виникнення, функціонування та розвитку психічних явищ.

СК3. Здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків (зокрема, в контексті організації заходів раннього втручання).

СК4. Здатність самостійно збирати та критично опрацювати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел.

СК11. Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.

Програмні результати навчання:

ПР2. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань.

ПР3. Здійснювати пошук інформації з різних джерел, у т. ч. з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, для вирішення професійних завдань.

ПР10. Формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, обстоювати власну позицію, модифікувати висловлювання відповідно до культуральних особливостей співрозмовника.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни		
Вид заняття	Загальна кількість годин	
	Денна форма	Заочна форма
Лекції	12	4
Семінарські заняття (практичні) лабораторні	18	6
Самостійна робота	60	80

Ознаки навчальної дисципліни			
Семестр	Спеціальність	Курс / рік навчання	Нормативний / вибіркового
3 семестр	С 4 Психологія	2-й	Нормативний

Тематика навчальної дисципліни			
Тема	Лекції	Кількість годин	
		Практич. заняття	Самост. робота
Тема 1. Предмет, мета і методи персонології 1. Предмет і мета персонології 2. Методи персонології: <i>Спостереження. Вивчення клінічних випадків. Персонологічний анамнез. Кореляційний аналіз. Формальний експеримент. Стратегія оцінки та самозвіту. Інтерв'ю. Опитувальники самозвіту. Проективні методи.</i>	1 очн. 1 заочн.	2 очна 1 заочна	4 очна 8 заочна
Тема 2. Персонологічні аспекти вчення Зігмунда Фрейда	2 очн. 2 заочн.	2 очна 1 заочна	8 очна 10 заочна

<p>1. Базові положення психоаналізу (фройдизму): <i>Рівні функціонування психіки. Потяги та їх основні групи. Основні функціональні структури психіки людини.</i></p> <p>2. Стадії психосексуального розвитку особистості.</p> <p>3. Захисні механізми <i>Ego</i>.</p> <p>4. Стосунки культури і особистості.</p>			
<p>Тема 3. «Індивідуальна психологія» Альфреда Адлера</p> <p>1. Основоположні постулати «індивідуальної психології».</p> <p>2. Концепти «індивідуальної психології»: <i>Почуття і комплекс неповноцінності та його компенсація. Прагнення переважання. Стиль життя. Соціальний інтерес та степінь активності індивідуума. Типи індивідуумів. Творче «Я». Порядок народження. Фікційний фіналізм.</i></p>	1 очн. 1 заочн.	2 очна 1 заочна	6 очна 8 заочна
<p>Тема 4. Персона у «аналітичній психології» Карла Густава Юнга</p> <p>1. Основні концепти «аналітичної психології»: <i>Особисте несвідоме. Колективне несвідоме. Архетипи (персона, тінь, аніма, анімус). Самість.</i></p> <p>2. Типи персони за К. Г. Юнгом: <i>Екстраверт. Інтроверт. Персона, що думає (мислить). Персона, що почуває. Персона, що відчуває. Інтуїтивна персона.</i></p>	1 очн.	2 очна	6 очна 8 заочна
<p>Тема 5. «Психосоціальна теорія» Еріка Еріксона</p> <p>1. Епігенетичний принцип та стадії психосексуального розвитку особистості: <i>1. Вік немовляти. 2. Раннє дитинство. 3. Вік гри. 4. Шкільний вік. 5. Юність. 6. Рання зрілість. 7. Середня зрілість. 8. Пізня зрілість.</i></p>	1 очн.	2 очна	6 очна 8 заочна

<p>Тема 6. «Гуманістичний психоаналіз» Еріка Фромма</p> <p>1. Екзистенційні потреби людини: <i>1. Встановлення зв'язків. 2. Подолання. 3. Коріння. 4. Ідентичності. Системи поглядів та відданості.</i></p> <p>2. Типи «соціального характеру» особистості: <i>Рецептивний. Експлуаторський. Накопичувальний. Ринковий. Продуктивний.</i></p>	1 очн.	2 очна 1 заочна	6 очна 8 заочна
<p>Тема 7. «Соціокультурна теорія Карен Хорні</p> <p>1. Основні чинники психічного розвитку дитини</p> <p>2. Типи орієнтацій персон з базальною ворожістю та відповідні їм типи персони: <i>«На людей» – поступливий тип. «Від людей» – відособлений тип. «Проти людей» – ворожий тип.</i></p> <p>3. Комплекс неповноцінності жінки</p>	1 очн.	2 очна	6 очна 8 заочна
<p>Тема 8. «Гуманістична психологія» Абрахама Харольда Маслоу</p> <p>1. Основоположні концепти «гуманістичної психології»: <i>Індивідуум – єдине ціле. Внутрішня природа людини. Творчий потенціал людини. Спрямованість на психічне здоров'я.</i></p> <p>2. «Піраміда потреб» людини: <i>Фізіологічні. Безпеки і захищеності. Приналежності і любові. Самоповаги. Самоактуалізації.</i></p>	2 очн.	2 очна 1 заочна	9 очна 10 заочна

Тема 9. Смысл життя, свобода і відповідальність персони у вченні Віктора Еміля Франкла 1. Логотерапія. Екзистенційний аналіз 2. Потреба людини мати смысл життя 3. Смысл життя особистості 4. Свобода вибору особистості.	2 очн.	2 очна 1 заочна	9 очна 10 заочна
Загалом	12 очн. 4 заоч.	18 очна 6 заочна	60 очн. 80 заоч

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	<p>Курс вивчення навчальної дисципліни (далі – н. д.) завершується іспитом. Оцінки виставляються у 100-бальній шкалі. 50 балів студент може набрати впродовж семестру за усні та письмові відповіді на семінарських заняттях, виконання контрольних робіт, самостійну роботу; 50 балів – за іспит.</p> <p>Основні критерії оцінювання результатів вивчення н. д.:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) своєчасність і якість виконання навчальних завдань; 2) адекватність знань – їх правильність, відповідність теоретико-методологічним засадам н. д.; 3) розуміння (усвідомленість, осмисленість) основного, сутнісного змісту понять та положень н. д.; 4) повнота і глибина знань. <p>Форми оцінювання регламентуються згідно з «Порядком організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої школи Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» Порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти</p> <p>Облік навчальної роботи студентів здійснюється згідно з «Положенням про електронний журнал обліку навчальної роботи здобувачів освіти у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (нова редакція). https://kc.cnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2024/07/02.07.662024-polozhennia-pro-elektronnyj-zhurnal-obliku-navchalnoi-roboty-zdobuvachiv-osvity.pdf</p>
Вимоги до письмових робіт	<p>Письмові роботи оцінюються згідно з основними критеріями оцінювання результатів вивчення н. д.</p> <p>Критерії оцінювання наукових повідомлень; 90-100 балів (відмінно) – робота виконана самостійно, у повному обсязі, вчасно, тема розкрита, науково обгрунтована, містить узагальнення, висновки, рекомендації. 70-89 балів (добре) – робота виконана самостійно, уповні, вчасно, містить узагальнення, висновки, рекомендації, але є деякі упущення та інші недоліки. 50-69 балів (задовільно) – робота виконана вчасно, але не в повному обсязі. Тема розкрита і обгрунтована частково, висновки надто лаконічні й поверхові. 30-40 бали (незадовільно) – робота виконана не в повному обсязі, тема розкрита частково й фрагментарно, поверхово, немає змістовних висновків тощо. 0 балів – завдання не виконане.</p> <p>Приблизна тематика наукових повідомлень та практичних завдань з н. д. наведена у методичних рекомендаціях щодо вивчення курсу «персонологія», розміщених на дистанційній платформі.</p>

Семінарські заняття	<p>На семінарських заняттях студенти не лише аналітично висвітлюють питання семінару та дискутують, а й презентують огляди, конспекти, анотації відповідних джерел, асоціативні малюнки-схеми, таблиці тощо. Опитування може бути індивідуальним або фронтальним.</p> <p>Для оперативного опитування студентів на семінарських заняттях використовується тестовий контроль знань.</p> <p><i>Оцінки за усні та письмові відповіді, контрольні роботи, самостійну роботу виставляються на основі критерії оцінювання результатів вивчення н. д.</i></p>
	<p>Оцінка «Відмінно» (90-100 балів – А) ставиться за наявність у студента адекватного розуміння, правильних та достатньо вичерпних знань змісту питань і аргументовану логіку викладу їх.</p> <p>«Добре» (80-89 балів – В. 70-79 балів – С) – за загалом адекватне і правильне розуміння, але подекуди неповне, недостатньо глибоке й вичерпне знання матеріалу та переважно репродуктивний (заучений) виклад його, допускаються окремі несуттєві неточності та незначні помилки.</p> <p>«Задовільно» (60-69 балів – D. 50-59 балів – E) – за поверхове розуміння та фрагментарні, недостатньо систематизовані знання і слабку аргументованість викладу матеріалу, окремі суттєві помилки.</p> <p>«Незадовільно» (26-49 – FX дає можливість повторного складання іспиту) – за часткове знання окремих фрагментів матеріалу.</p> <p>«Незадовільно» (1-25 балів – F – повторне вивчення дисципліни) – за відсутність знання матеріалу н. д.</p> <p><i>Самостійна робота</i> (далі – с. р.) поділяється на базову та додаткову. Базова с. р. – це самопідготовка до аудиторних занять і контрольних заходів. Результати с. р. виявляються в активності та успішності студента: на практичних, семінарських заняттях, іспитах, у виконанні контрольних робіт, тестових завдань тощо. С. р. включає: 1) аналітичне опрацювання лекційного матеріалу і рекомендованих публікацій; 2) самостійне знаходження інтернет-ресурсу з персонології та конспект його; 3) мультимедійна презентація, створення таблиць, малюнків-схем тощо. Максимальна оцінка за кожен вид – 5 балів. Сумарно – 15 балів.</p>
Умови допуску до підсумкового контролю	<p>Студент денної (очної) форми навчання допускається до складання іспиту за умови виконання всіх завдань: усних відповідей на семінарській заняттях; успішно пройденого підсумкового тестування; виконання двох практичних завдань. Мінімальний набраний студентом бал допуску до іспиту – 25 балів.</p> <p>Студент заочної форми навчання допускається до складання іспиту за умови виконання всіх завдань: успішно пройдених 6-ти тематичних тестувань і підсумкового тестування; виконання 2-х практичних завдань. Мінімальний набраний студентом бал допуску до складання іспиту – 25 балів. Студенти заочної форми навчання виконують всі завдання за тиждень до початку заліково-екзаменаційної сесії.</p> <p>У випадку неатестації з н. д. студент має право на повторне вивчення курсу, згідно з «Положенням про порядок повторного вивчення дисципліни в умовах кредитів ЕCTS» https://law.cnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/43/2020/01/%D0%9F%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F-%D0%BF%D1%80%D0%BE-%D0%BF%D0%BE%D1%80%D1%8F%D0%B4%D0%BE%D0%BA-%D0%BF%D0%BE%D0%B2%D1%82%D0%BE%D1%80%D0%BD%D0%BE%D0%B3%D0%BE-%D0%B2%D0%B8%D0%B2%D1%87%</p>

[D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F-%D0%B4%D0%B8%D1%81%D1%86%D0%B8%D0%BF%D0%BB%D1%96%D0%BD.pdf](#)

Підсумковий контроль

Форма підсумкового контролю – іспит (екзамен)
Форма складання іспиту – письмова
Максимальна оцінка за іспит – 50 балів

7. Політика навчальної дисципліни

Політика курсу передбачає відвідування лекційних та семінарських занять, перездачу усіх невиконаних завдань в силу серйозних запізнь на заняття або пропущених пар без поважних причин. Студенти, що слухають дисципліну зобов'язані відпрацювати заняття/ невиконаний обсяг робіт (переписати контрольну роботу, підготувати презентацію, написати самостійну роботу у письмовій формі. У випадку невиконання навчального плану з дисципліни або незадовільної оцінки на екзамені студент має можливість перездачі заліку за талоном № 2, у разі незадовільної оцінки пропонується перездача за талоном № 3 з комісією. Якщо спроби не дали позитивного результату, викладач пропонує студенту повторне вивчення дисципліни.

У випадку запозичених робіт, випадків плагіату, виявів академічної недобросовісності (списування) студент буде недопущений до здачі підсумкового контролю згідно «Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної добросовісності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника»

<https://cnu.edu.ua/polozhennia-pro-zapobihannia-plahiatu/>

Політика курсу передбачає перездачу усіх невиконаних завдань внаслідок пропущених занять без поважних причин. Відрацювати пропущені заняття студенти зможуть письмово (виконати тести, написати контрольну роботу та ін.) або усно протягом місяця після пропущеного заняття або протягом тижня КСР. Студенти, які навчаються за індивідуальним графіком, виконують всі завдання згідно вимог, проходять тестування за темами

<https://philosophical.cnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/12/2019/09/%d0%bd%d0%b0%d0%ba%d0%b0%d0%b7-628.pdf>

Неприйнятним для студентів Університету є: порушення норм моралі, що включає негідну поведінку; пропуски навчальних занять без поважної на то причини; вчинення дій, що перешкоджають здійсненню навчального процесу; порушення академічної добросовісності. Регламентують: Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної добросовісності у навчальній та навчально-дослідній роботі здобувачів освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (<http://surl.li/dhrfb>); Положення про запобігання академічному плагіату в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (<http://surl.li/dzugk>); Положення про Комісію з питань етики та академічної добросовісності Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (<http://surl.li/dhrfg>).

Неформальна освіта. Порядок здобуття неформальної освіти та визнання її результатів регламентує Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника

<https://nmv.cnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/neformalna-osvita.pdf>

Комунікація з викладачем відбувається посередництвом старости (з приводу актуальних питань), при особливій особистій потребі – через електронну пошту.

8. Рекомендована література

Базова до всіх тем

1. **Москалець В. П.** Персонологічні теорії особистості // Психологія особистості: підручник. Київ: Ліра-К, 2020. 363 с. С. 191-362.
2. **Попередні та інші** видання цього підручника (2013, 2020 pp.). Частина II. Персонологічні теорії особистості.
3. **Аршава І.Ф.** Психологія особистості: підручник для студентів закладів вищої освіти / І.Ф. Аршава, Е.Л. Носенко. Дніпро: ЛІРА, 2024. 500 с.
4. **Католик Г., Калька Н.** Психологія особистості (в схемах, презентаціях і таблицях): навчальний посібник. Львів: ЛьвДУВС, 2022. 158 с.
5. **Чуйко Г.В., Колтунович Т.А., Чаплак Я.В.** Загальна психологія : індивідуально-психологічні особливості особистості: навч. посібник. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2025. 212 с.

Допоміжна до всіх тем

1. **Бодріар Ж.** Символічний образ і смерть. Львів: Свічадо, 2004. 376 с.
2. **Гайдеггер М.** Лист про гуманізм / переклад з нім. та анотація – А. В. Фурман // Психологія і суспільство. Український методологічний соціогуманітарний часопис, 2023. № 2. С. 51-75. Категорія «Б». Index Copernicus (ICI World of Journals) Google Scholar. Розміщений на платформі «Наукова періодика України» Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського. ISSN: 25-23-4099 (Online), 1810-2131 (Print), DOI <https://doi.org/10.35774/pis> Вебсторінки журналу: pis.wunu.edu.ua (офіційна), psm2000.ucoz.ua (інформаційна). *Стаття*: DOI: <https://doi.org/10.35774/pis2023/02/051>
3. **Глива Є. Л.** Екзистенціалізм та його психотерапевтичний потенціал // Психологія і суспільство. Український методологічний соціогуманітарний часопис, 2024. № 2. С. 36-63. Категорія «Б». Index Copernicus (ICI World of Journals) Google Scholar. Розміщений на платформі «Наукова періодика України» Нац. бібліотеки України ім. В. І. Вернадського. ISSN: 2523-4099 (Online), 1810-2131 (Print), DOI <https://doi.org/10.35774/pis2024.02.036>
4. **Гордієнко В., Конець Л.** Психологія особистості в біографіях, подіях, портретах: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Київ: Видавничий дім «Києво-Могилянська академія», 2007. 304с.
5. **Гуманістична** психологія: антологія. Том I. Гуманістичні підходи в західній психології ХХ століття. Київ: Пульсари, 2001. 252 с.
6. **Камю А.** Міф про Сізіфа. Бунтівна людина. Харків: «Фоліо», 420 с.
7. **Левчук Л. Т.** Психоаналіз: історія, теорія, мистецька практика: навчальний посібник. Київ: Либідь, 2002. 255с.
8. **Медвідь Є. С.** Основи глибинної психології: навчальний посібник. Ніжин: НДПУ, 2018. 203 с.
9. **Мей Р.** Становлення екзистенційної психології // Гуманістична психологія: антологія. В 3-х т. / за ред. Р. Трача і Г. Балла. Київ: Пульсари, 2001. Т. I. Гуманістичні підходи в західній психології ХХ ст. С. 124-162.
10. **Мельничук О. Б., Пасічник Р. Ф., Вольнова Л. М. та ін.** Психологія особистості: хрестоматія. Київ: НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2009. 532 с.
11. **Москалець В. П.** Духовні горизонти особистості: потенціал вершинної аналітики // Психологія і суспільство. Український теоретико-методологічний соціогуманітарний часопис. 2011. №1. С. 73-84.
12. **Москалець В. П., Карп'юк Ю. Я.** Інтелектуальна функція продуктивного соціального характеру // Психологія і суспільство. Український методологічний соціогуманітарний часопис, 2023. № 2. С. 182-194. Категорія «Б». Index Copernicus (ICI World of Journals) Google Scholar. Розміщений на платформі «Наукова періодика

України» Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського. ISSN: 25-23-4099 (Online), 1810-2131 (Print), DOI <https://doi.org/10.35774/pis> Вебсторінки журналу: pis.wunu.edu.ua (офіційна), psm2000.ucoz.ua (інформаційна). *Стаття*: DOI: <https://doi.org/10.35774/pis2023/02/182>.

13. **Москалець В.П., Карп'юк Ю. Я.** Основи логотерапії (екзистенційного аналізу В. Е. Франкла): навчальний посібник. Івано-Франківськ, 2024. 230 с. – Електронна бібліотека Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.

14. **Москалець В. П.** Логотерапевтичний підхід до психотравм злочинної війни росії в Україні // Український психологічний журнал: збірник наукових праць. Київ: Київський національний університет імені Тараса Шевченка. №1 (17), 2022. С. 64-83. Журнал внесений до переліку фахових видань категорії «Б». Журнал проіндексовано у міжнародних наукометричних базах: INDEX COPERNICUS (IC). GOOGLE SCHOLAR та ін.

15. **Москалець В. П.** «Над-смисл» у логотерапії безнадійності // Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Психологія». Науковий журнал. Випуск 17. Острого: «Острозька академія», 2024. С.113-125. Журнал внесений до переліку фахових видань категорії «Б». Журнал проіндексовано у міжнародних наукометричних базах: INDEX COPERNICUS (IC); EBSCO Publishing та ін. DOI: [10.25264/2415-7384](https://doi.org/10.25264/2415-7384) <https://journals.oa.edu.ua/Psychology/about>

16. **Москалець В. П.** «Над-смисл» у логотерапії горя втрати і мук совісті // Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Психологія». Науковий журнал. Випуск 16. Острого: «Острозька академія», 2023. С. 73-83. Журнал внесений до переліку фахових видань категорії «Б». Журнал проіндексовано у міжнародних наукометричних базах: INDEX COPERNICUS (IC); EBSCO Publishing та ін DOI: [10.25264/2415-7384-2023-16-73-83](https://doi.org/10.25264/2415-7384-2023-16-73-83). <https://journals.oa.edu.ua/Psychology/about>.

17. **Москалець В. П.** Персонологічні акценти фройдизму // Психологія і суспільство. Український теоретико-методологічний соціогуманітарний часопис, 2011. № 4. С. 148-170.

18. **Москалець В. П., Рошкевич О. І.** Логотерапевтичний принцип підходу до психологічних проблем ветеранів війни з росією // Актуальні дослідження в сучасній вітчизняній екстремальній та кризовій психології: монографія. Том II / За ред. В. П. Садкового, О. В. Тімченка. НУЦЗУ. Харків: ФОП Панов А. М., 2022. С. 90-109. ©

19. **Москалець В. П.** Смисл життя, свобода та відповідальність особистості у вченні Віктора Еміля Франкла // Психологія особистості: науковий теоретико-методологічний і прикладний психологічний журнал. Івано-Франківськ: Прикарпатський університет, 2011. №1. С. 86-99.

20. **Носенко Е. Л., Аршава І. Ф.** Сучасні напрями зарубіжної психології особистості: підручник. Дніпропетровськ: Дніпро, 2010. 264 с.

21. **Основи** глибинної психології : навчальний посібник / укладач **Н. В. Гриньова**. Умань: Візаві, 2013. 124 с.

22. **Рацінгер Й.** Цінності в часи перемін. Долання майбутніх викликів / переклад з німецької О. Концевича. Львів: Місіонер, 2006. 168

23. **Роменець В. А., Маноха І. П.** Психологія ХХ століття: підручник. Київ: Либідь, 1998. 992 с.

24. **Роменець В. А.** Постання канонічної психології // Основи психології: підручник / за ред. О. В. Киричука, В. А. Роменця. Київ: Либідь, 1996. С. 606-621.

25. **Савчин М. В.** Духовна парадигма психології: монографія. Київ: Академвидав, 2013. 224 с.

26. **Сартр Ж.-П.** Буття і ніщо. Київ: Основи, 2001. 854 с.

27. **Сковорода Григорій** Повне зібрання творів. У 2-х т. Київ: «Наукова думка», 1973. Т. 1. С. 77, 80, 87, 144-145; 148; 250. Т. 2. С.137, 213.

28. **СковороДАР**. Життя, творчість, спадок: збірка творів / укладач **Н. Федорак**. Харків: ВД «ШКОЛА», 2022. 416 с. С. 381-408.
29. **Трач Р.** Психоаналіз Зигмунда Фрейда як основа людинознавства // *Психологія і суспільство*. Український теоретико-методологічний соціогуманітарний часопис, 2021. № 1 (83). С. 150-160.
30. **Франкл В.** Людина в пошуках справжнього сенсу. Психолог у концтаборі / переклад з англійської О. Замойської. Харків: КСД, 2023. 160 с.
31. **Фройд А.** Техніка дитячого психоаналізу // *Психологія і суспільство*. Український теоретико-методологічний соціогуманітарний часопис, 2008. № 3. С. 93-115.
32. **Фройд З.** Вступ до психоаналізу з новими висновками / переклад з німецької П. Таращук. Київ: Основи, 1998. 714 с.
33. **Фройд З.** Три нариси з теорії сексуальності // *Психологія і суспільство*. Український теоретико-методологічний соціогуманітарний часопис, 2008. № 4. С. 45-91.
34. **Фромм Е.** Мистецтво любові / переклад з англійської В. Кучменко. Київ: «Клуб сімейного дозвілля», 2017. 192 с.
35. **Юнг К. Г.** Аналітична психологія / Карл Густав Юнг. Київ: Вид. «Центр учбової літератури», 2022. 250 с.
36. **Ясперс К.** Психологія світоглядів / перекл. з німецької. Київ: Юнівер, 2009. 464 с.

Викладач

Карпюк Юлія Ярославівна –
кандидат психологічних наук, доцент,
доцент кафедри загальної психології.